

Kunsti ainekava 4.-6. klass

Õppesisu	Õppesisu konkretiseerimise ja täiendamise võimalusi		
	4. klass	5. klass	6. klass
SISUKÜSIMUSED (<i>jutustus, teose mõte, sõnum</i>)			
Pildilised jutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.	Kujutatavaga seotud tunnete ja loo edastamine, neist rääkimine. Illustratsioonide vaatamine, võrdlemine, ise lugude illustreerimine.	Peategelased, kõrvaltegelased, olulise rõhutamine (suuruse, asukoha ja värvi abil). Sisult sobiv taust.	Piltjutustuste võrdlemine (koomiks, animatsioon, fotoseeria, keskaegne maal). Kaader.
VORMIKÜSIMUSED (<i>kujutamiskiisid, ruum, värv, kompositsioon</i>)			
Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletõõtmine kujutamisel.	Inimeste, olendite, esemete, nähtuste ja sündmuste kujutamine kujutluse ja fantaasia järgi, oma elamuse edastamine. - Inimese täisfiguur eestvaates, portree eestvaates. - Loomad, linnud, okas- ja lehtpuud eri aastaegadel. - Tehisvormid: ehitised, sõidukid (tasapinnalisena).	Esemete ja olendite iseloomulike tunnuste vaatlemine ja omal viisil kujutamine (loomingulistes töödes). - Tegevuses inimene külgsuunas (kõndimas, jooksmas jne). Portree. - Loomad, linnud, putukad, taimed, maapind. Ilmastiknähtused (vikerkaar, aastaajad). - Erinevad ehitised (maja, loss, sild jne), masinad.	Elusolendite kujutamine iseloomulikus asendis, paigal ja liikumises (temaatilistes töödes). - Täisfiguur keerulisemates asendites. Tegelase karakteri/ meeleolu kujutamine. - Loomad, linnud, putukad. Taimeosad (vars, oksad, võra, lehed jne), loodus eri aastaegadel. - Objektide omavahelised suurussuhted. Linn, maastik.
Metoodilised abivahendid ja võtted	Vormide ülesehitamine lihtsamatest (geomeetiline) algvormidest (voolimisel, meisterdamisel, joonistamisel, maalimisel): kera, silinder, ring, ruut, kolmnurk.	Geomeetriliste vormide abivahendina ja loominguks kasutamine (... koonus, kuup, risttahukas jne). Kujutamine silueta.	Abivahendina liigendnukud (paberist, traadist jne).

<p>Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Punkt, joon, pind (nende karakter). - Meeleolu väljendamine värvide ja rütmidega. - Uute värvitoonide saamine (segamine, katmine). - Rütmide loomine pinnal ja ruumis, muster. - Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted). 	<ul style="list-style-type: none"> - Kontuur ja pinnamuster (faktuur). - Põhivärvid ja nende segamisel saadavad II astme värvid. - /Helestamine ja tumestamine/. - Pildi ülesehitus e kompositsioon. - Pildipind, objektid ja taust (foon). - Korrapärane rütm, ribaornament. - Objektide osaline kattumine. 	<ul style="list-style-type: none"> - Värvide koosmõju. - /Soojad ja külmad värvid/ - /värviring/ - Vaba rütm, pildielementide rühmitamine. - Sümmeetria. - Pildiruum. Suuruse näiline vähenemine kauguses. Silmapiir.
<p>DISAIN (tarbevormid, graafiline disain, keskkonnad)</p>			
<p>Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kujunduskunst, kunstniku roll esemete kujundamisel. - Tarbevorm. Igapäevaste tarbeesemete välimus ja otstarve. - Erinevate ruumide ja keskkondade kirjeldamine (tuba, elamu, korter, suvekodu, kool, muuseum, kaubanduskeskus, linnaväljak, aed, park...). - Raamatukujundus: kaanekujundus, illustratsioon. Illustraator. Lemmikraamatud. 	<ul style="list-style-type: none"> - Erineva funktsiooniga ruumide ja keskkondade iseloomulikud sisustus- ja kujunduselemendid. - Erinevad trükised igapäevaelus (raamatud, ajakirjandus, trükireklaam, plakatid, sildid, pakendid, kaardid), kujunduselemendid, märgatavus, eelistused. - Kiri: tekst ja pealkiri., initials. Tähtede kujundamine. 	<ul style="list-style-type: none"> - Loodus- ja tehiskeskonna visuaalse ilme seos inimese tegevusega (inimene kui looja ja kasutaja). - Erineva funktsiooniga hooned ja ehitised (lähiümbruses). - Liiklus- jt lihtsad märgid. - Teksti kujundamine. Arvutikiri. - Kujundamine teatris: lavakujundus, dekoratsioon, kostüüm, grimm jne.
<p>Vormi, otstarbe, materjali ja tehnoloogia seosed ning nende arvestamine kujundamisel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lihtsamate esemete kujundamine – kaju andmine (voolimine, voltimine, meisterdamine, idee esitamine joonise v maketina). 	<ul style="list-style-type: none"> - Kujunduselementide valimine, kaunistusmotiivide loomine, paigutamine. - Nt: kaart, pakend, köide, vaas, kott, 	<ul style="list-style-type: none"> - Oma lähema ümbruse kujundamine, meeleolu loomine (stend, tähtpäevaks ruum, pidulaud).

	- Nt: mänuasjad, ehted, nõud, tarbeesemed.	T-särk, vöö jne.	- Maketid.
KUNSTIMAAILM (<i>kunstiteosed, loomisprotsess, kunstilugu, kunstikeskkonnad</i>)			
Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid.	- Mõisteid: kunst, kunstitegevus, teos, kunstnik, maal, joonistus, skulptuur, skulptor, arhitektuur, arhitekt, foto. - Loomingu autorlus - Eksponeerimisviisid.	- Teoste sisu/temaatika (natüürmort/vaikelu, portree, autoportree, maastik, abstraktne kunst) - Tuttavad tehnikad ja töövõtted kunstnike töödes. - Rahvuskultuur (rahvariided, tüüpilised mustrid, tarbeesemed jne).	- Kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal, graafika. - Rahvakunst, maakunst, <i>graffiti</i> , <i>happening</i> , <i>arvutigraafia</i> , <i>tegevuskunst</i> , <i>fotograafia</i> , vitraaž, mosaiik, eksliibris.
Kunstiteoste, visuaalse kommunikatsiooni ja meedia roll ning mõju igapäevaelus.	Animafilmi, mängufilmi, reklaami, muusikavideo, arvutimängu osa erinevate inimeste elus.	Eeskujud, iidolid, brändid, moed, nende kohta info saamise kanalid. Ühine ja isiklik maitse.	Reklaamide, ajakirjanduse, veebilehtede mõju, märgatud elemente ja reageeringud.
Lähiümbruse loodus ja ehituskunst.	- Kunstiteoste märkamine ja nimetamine (skulptuur, monument, arhitektuur). - Mustrid, värvid, rütmid looduses. Looduse kunstiteosed	Linnaruum. Funktsionaalsed objektid: ootepaviljonid, pingid, prügikastid, laternapostid jne.	- Erinevad hooned (huvitavad detailid, funktsioon, vanus, materjalid). Kirik. - Sildid ja märgid.
Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad	Muuseumid, galeriid, nende ülesanded.	Kunst argikeskkonnas, meediakanalites.	Kunstiportaalid, virtuaalsed galeriid.
TEHNILISED KÜSIMUSED (<i>tehnikad, vahendid, tehnoloogia</i>)			
Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaž, pildistamine, vormimine jne).			

Vormimine (skulptuur)	Voolimine savist vms voolitavast materjalist. Võtteid: veeretamine, venitamine, süvendi surumine jne.	Erinevate struktuuride ja tekstuuride loomine. Voolimispuhk	Eri materjalidest vormide loomine (nt papjeemašee, kipsiriie, paberskulptuur jne). Alusvorm, karkass.
Meisterdamine	Lihtsad ühendusmaterjalid ja -viisid, ohutud töövõtted. Looduslikud ja tehismaterjalid. Voolimine: lihtsad vormid, töövõtted. Origami.	Erinevad ühendusmaterjalid ja -viisid. Jääkmaterjalide loov kasutamine (pakendid, plastid, traat jne). Looduslike materjalide kogumine, kuivatamine. Voolimine.	Erinevate materjalide kombineerimine. Taimekompositsioonid, lilleseade. Voolimine.
Kollaaž	Rebimine, lõikamine, liimimine Aplikatsioon.	Tasapinnalised ja ruumilised materjalid. Mosaiik.	Valmiskujundite (fotod, väljalõiked) kasutamine.
Maal	Põhitöövõtted ja -vahendid. Kattevärvid. Guaššmaali pintslid, palett, värvi paksus, maalimisvõtted, värvikihi paksus paberil jne. Värvide segamise põhimõtted (heledale lisada tumedamat värvi). Kriidi- ja õlipastellidega maalimine; pastelli otsa ja laia küljega, laialihõõrumine. Värvipliiatsiga pinna katmine (õrn ja intensiivne toon, ühtlase pinna saamine).	Maalimine spontaanselt ja läbimõeldumalt. Dekoratiivse ja maalilise pinna loomine. Kattevärvidega maali pinnal värvide segamine. Akvarellidega maalimine; akvarellipintsel, sulatamine. Pastellide, värvi- ja viltpliiatsitega maalilise pinna saamine, värvide segamine (eri värvid üksteise peal, liigutusmehaanika).	Kattevärvid. Akvarellmaal, kihiti maalimine. Akvarelli kombineerimine teiste vahenditega (õlipastelliga alla joonistamine, pinna täiendamine kuival maalides, viltpliiatsitega jne). Kriidi ja õlipastellid. Ülemaalimine/-joonistamine Segatehnikad. Vilt- ja värvipliiatsitega segatehnikad.
Joonistamine	Joonistamine hariliku pliiatsi ja viltpliiatsitega. Erineva tumedusega	Erineva karakteriga jooned. Joontega pinnamuustrite loomine,	(võimalust mööda) Erinevaid joonistusvahendeid (süsi, tušš,

	pinnad.	faktuur. Liigutusmehaanika.	arvutiprogrammid...)
Trükkimine	Tempel, jäljend. Templitrükk. Pintslitrükk.	Naturaaltrükk (puulehed vms). Monotüüpia.	Paljundusgraafika, klišee, tõmmis. Papitrükk, materjalitrükk.
Pildistamine	Fotograafia, kaader. Motiivi valimine.	Sama objekti pildistamine (eri vaatenurgast, eri kella- v aastaajal).	Foto argielus, fotokunst. Pildiseeria.
Abivõtteid ja vahendeid	Teose vormistus, pildiraam. Kunstiteose eksponeerimine.	Motiivide paljundamine, üle- v pealekandmine (kopeerimine, šabloon, trafarett jne). Alusjoonistus.	Visand, kavand. Molbert. Portfoolio. Paspartuu, signatuur. Joonlaua ja sirkli kasutamine.

KASVATUSLIKUD KÜSIMUSED (*töökultuur, hoiakud, väärtused, käitumine*)

Töötamine iseseisvalt ja rühmas.	<ul style="list-style-type: none"> - Ülesandele keskendumine, töö lõpule viimine. - Katsetamisjulgus uue õppimisel, vajadusel abi ja suunamise palumine. - Üksteise ideede kuulamine, teiste arvamusega arvestamine, ühisotsusteni jõudmine. - Üksteise aitamine, ühistöös oma osa eest vastutuse võtmine. - Teistsuguse maitse, ideede, lahenduste, teostuste respektseerimine. Avatus ja tolerantsus erinevuste suhtes.
Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.	<ul style="list-style-type: none"> - Töövahendite (käärid, joonlaud, valib sobiva pintslit jne) eesmärgipärane kasutamine, nende hooldamine, õigesse kohta tagasi panemine. - Sobivate, ohutute töövõtete kasutamine (lõikamisel, rebimisel, liimimisel, voltimisel, värvimisel jne). Laudade ja riiete kaitsmine kahjustuste eest. - Töökoha korrastamine.
Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine.	<ul style="list-style-type: none"> - Materjalide otstarbekas ja säästev kasutamine. - Taaskasutatavate materjalide kogumine ja loov kasutamine. - Paberi- ja papijääkide kokkukorjamine vastavasse konteinerisse viskamiseks. - Kohane käitumine erinevates keskkondades (muuseumis, raamatukogus, kirikus, internetikeskkondades jne), kahjustamata keskkonda, segamata teisi kasutajaid, ohustamata ennast ja teisi..

Õppetegevused

KUJUTAMINE (reaalsus, fantaasia, suhted, oma kogemused ja emotsioonid). <i>Midagi väljendavad kujutamisesanded</i>			
Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes, lugude visuaalne jutustamine.			
Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine ja loominguline rakendamine.			
KUJUNDAMINE (disain, sh ruum, keskkond). <i>(Kujundamisülesanded)</i>			
Makettide ja kujundustööde teostamine.			
UURIMINE, VAATAMINE, ARUTLEMINE <i>(Iseseisev või ka kujutamise- või kujundamisülesandega seotud tegevus nende eel, ajal ja/või järel. Ainealane keel)</i>			
Muuseumide ja kunstinäituste külastamine, kunstiteoste vaatlemine ja aruteludes osalemine.	<ul style="list-style-type: none"> - Kunstiteoste vaatlemine ja vaba kirjeldamine. Maal, graafika, skulptuur, foto. (slaidid, reprod, videod, näitused). - Kunstiteoste põhjal tegelaste lugude jutustamine. - Muuseumides, näitustel kohane jne käitumine. - Kunstiteostest inspiratsiooni leidmine oma tööde tarvis. 	<ul style="list-style-type: none"> - Teostest detailide otsimine, küsimustele vastuste leidmine. - Teoste tegelaste mõtete ja kavatsuste oletamine. - Arvamuse kujundamine ja põhjendamine (sh negatiivse). - Ainealaste mõistete kasutamine. 	<ul style="list-style-type: none"> - Teose teadlikum vaatamine (lähedalt, eemalt, ruumilist teost mitmest küljest, sildi lugemine, giidi kuulamine). - Teoste mõtte sõnastamine. - Vaadeldud teoste põhjal oma versioonide tegemine.
Lähiümbruse keskkonna, ehituskunsti ja disaini näidetega tutvumine.	Tuttavate ruumide vaatlemine ja kirjeldamine. Erinevad sise- ja välisruumid kodus ja	- Avaliku ruumi (linnaruum, park, kaubanduskeskus jne) kujunduselementide märkamine,	- Hoonete ja ehitiste (nt sillad, mastid vms) erineva funktsiooni üle arutlemine, detailide ja

	kooliterritooriumil.	nende seisukorra üle arutlemine.	stiielelementide vaatlemine.
Visuaalse kultuuri näidete (reklaamide, filmide, arvutimängude jne) kriitiline vaatlemine, arutlemine ja oma arvamuste põhjendamine.	<ul style="list-style-type: none"> - Kunstides edastatavad mõtted ja meeleolud. - Lemmikfilmide, -mängude kirjeldamine, tekkinud tunnetest rääkimine. Parimate ja halvimate reklaamide valimine, arvamuste võrdlemine. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rahvuskultuuriga kokkupuudetest ja elamustest rääkimine (laulupidu, rahvatants, rahvariided, tarbe-esemed jne). - Avatus erinevate kultuuriilmingute suhtes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Erinevate kunstide (visuaalne kunst, muusika, liikumine, kirjandus) koos esinemine (ooper, ballett, raamat, animafilm, muusikavideo, arvutimäng, reklaam). - Visuaalse info leidmine ja oma töös kasutamine (näidised ja abimaterjalid loodusest, raamatutest, internetist...).
Oma tööde esitlemine, selgitamine; kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine.	<ul style="list-style-type: none"> - Töödest jutustamine, nende kirjeldamine, isiklike tähelepanekute tegemine. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oma ja kaaslaste tööde võrdlemine, lahenduste erinevuste esile toomine. - Oma valikute ja eelistuste põhjendamine. - Loomingust/tegevusest rääkides lihtsamate ainealaste mõistete kasutamine. - Sallivus erinevuste suhtes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Töö teema/mõtte sõnastamine. - Kesksete objektide, pildielementide paigutuse, värvilahenduse jms välja toomine. - Idee ja teostuse suhte üle arutlemine.

Kunsti ainekava 4.–5. klass

4. klass	5. klass	6. klass
Kujutamine ja väljendamine		
<ul style="list-style-type: none">- Inimese kujutamine omal viisil temaatilistes töödes.- Esemete, nähtuste ja sündmuste kujutamine kujutluse ja fantaasia järgi, oma elamuse edastamine.	<ul style="list-style-type: none">- Esemete ja olendite iseloomulike tunnuste vaatlemine ja omal viisil kujutamine loomingulistes töödes.	<ul style="list-style-type: none">- Elusolendite kujutamine iseloomulikus asendis, paigal ja liikumises temaatilistes töödes.
<ul style="list-style-type: none">- Kujutab inimest (täisfiguuri ja nägu, paigal ja liikumises) omal viisil temaatilistes kompositsioonides.- Valib ümbritsevate objektide (loomad-linnud, taimed, kivid, ehitused, sõidukid jne) iseloomulikud jooned ja leiab oma võtted nende kujutamiseks.		
Värviõpetus		
<ul style="list-style-type: none">- Meeleolu väljendamine värvidega.- Värvidest uute toonide segamine.	<ul style="list-style-type: none">- Helestamine ja tumestamine.	<ul style="list-style-type: none">- Põhivärvid ja nende segamisel saadavad II astme värvid.
<ul style="list-style-type: none">- Segab põhivärvide II astme värvid ja põhjendab sellele toetudes põhivärvide mõistet.- Segab valge ja musta abil värvide heledamad ja tumedamad astmed.- Väljendab värvide abil meeolelu ja räägib sellest meeolust.- Iseloomustab temaatilistes töödes värvide abil tegevusaega ja -kohta.		
Kompositsiooniõpetus		
<ul style="list-style-type: none">- Peamiste tegelaste ja objektide esiletõstmine suuruse, asukoha ja värvi abil.- Kujutatavale sisult ja vormilt sobiv taust.- Korrapärane rütm, ribaornament.	<ul style="list-style-type: none">- Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted).- Rütmide loomine pinnal ja ruumis, muster.	<ul style="list-style-type: none">- Vaba rütm, pildielementide rühmitamine.
<ul style="list-style-type: none">- Leiab vaadeldavatel pildidel peamised tegelased ja objektid. Tõstab oma töödes peamised tegelased ja objektid esile suuruse, asukoha ja värvi valiku abil.- Loob kujutatavale sisult ja vormilt sobiva tausta.- Organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate.- Eristab korrapärast ja vaba rütmi ümbritsevas keskkonnas ja kunstis. Rühmitab kompositsiooni elemente.		

Perspektiiviõpetus		
		- Suuruse näiline vähenemine kauguses. - Kattumine.
<ul style="list-style-type: none"> - Väljendab kujutatava suuruse muutmise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool. - Väljendab osalise kattumise abil esemete paiknemist pildil üksteise suhtes ees- ja tagapool. 		
Disain		
- Lihtsamate esemete kujundamine - Loodus- ja tehiskeskkonna visuaalse ilme seos inimese tegevusega	- Oma lähema ümbruse kujundamine tähtpäevaks (nt ruum, pidulaud). - Otstarbe, materjali, tehnoloogia ja välimuse arvestamine meisterdamisel.	- Kujunduskunst, kunstniku roll esemete kujundamisel (raamat, kostüümid, lavakujundus).
<ul style="list-style-type: none"> - Vaatleb ja kirjeldab loodus- ja tehiskeskkonna visuaalset ilmet. - Arvestab meisterdades otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja välimust ning selgitab oma valikuid. - Nimetab etenduse ja filmi kujunduse osi (kostüümid, lava-, valgus-, helikujundus). - Võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. Nimetab tuntumaid illustraatoreid (nt E. Valter), valib oma lemmiku ja põhjendab oma eelistust. 		
Vestlused kunstist		
- Kaaslaste tööde vaatlus, nendest rääkimine, tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödesse.	- Kodukoha kunst. - Kunstiteoste kirjeldamine ning oma eelistuste põhjendamine. - Loomingu autorlus	- Kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal. - Kunstide seosed. - Rahvakunst.
<ul style="list-style-type: none"> - Tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja liigitab (nimetab õige nimega) järgmised kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal. - Toob näiteid erinevate kunstide (visuaalne kunst, muusika, liikumine, kirjandus) koos esinemisest (ooper, ballett, raamat, animafilm, video). - Elab kaasa kunstides edastatavatele mõtetele ja meeleoludele, austab erinevaid ja isikupäraseid lahendusi. - Jagab oma muljeid rahvuskultuuri teemal (laulupidu, rahvatants, rahvariided, tarbeesemed jne). On avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes. - Räägib oma loomingu (tegevusest), kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid. - Võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi. - Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi. - Austab loomingu autorlust ja kunstiteoseid. 		

Tehnikad, materjalid ja tehnoloogiad

Skulptuur. Voolimine savist või muust pehmest materjalist. Erinevate tekstuuride loomine. Meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne). Voltimine (karbid, loomad, inimesed jne).

Maal. Maalimine kattevärvidega (guašš jt), maalimine spontaanselt ja läbimõeldumalt. Dekoratiivse ja maalilise pinna loomine guaššide, kriidi- ja õlipastellidega. Töötamine värvi- ja viltpliiatsitega. Kollaaž.

Graafika. Joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega. Punkti ja joone kasutamine mustrite loomiseks. Trükkimine: natuuri-, papi- ja materjalitrükk guaši või temperaga.

- Kasutab tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt põhilisi materjale: kattevärvid, akvarellid, värvi- ja viltpliiatsid, kriidi- ja õlipastellid, voolimismaterjalid (nt savi, plastiliin), paber, papp.

- Kasutab põhilisi tehnikaid: maalimine, joonistamine, voolimine, voltimine, kollaaž, trükkimine (nt templi-, natuur-, papitrükk jne).

- Kasutab eesmärgipäraselt erinevaid töövahendeid (käärid, joonlaud, valib sobiva pintslit jne) ning sobivaid, ohutuid töövõtteid (lõikamisel, rebimisel, liimimisel, voltimisel, värvimisel jne).

- Loob erinevate vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid.

- Hoiab oma töökoha korras.